

V Nemčiji so zopet izbruhnile napetosti med vladnimi pristaši in katoličani. Mnogo duhovnikov je dala vlada zapreti

Berlin, 6. junija. — V Nemčiji vlada vedno bolj napeto razmerje med vlado in katoličani. Včeraj je prišlo v Monakovem celo do osebnih spopadov. Nemški diktator Hitler je izdal na narod razglas, da ne bo trpel verskih prepričev v državi.

Po vsej Nemčiji so katoličani praznovali zadnjo nedeljo kot "nedeljo mladine." To priložnost hitro porabili vladni pristaši in organizirali svojo mladino v protidemonstracije. Ko so se vršile procesije iz katoliških cerkva, so jih napadli vladni in protiverski privrženci in v nekaterih krajih je prišlo celo do boja s pestmi.

V kongresu bo predložen nov predlog za odpravo dela otrok, ki bo potlačil nasprotnike

Washington, D. C. 6. junija. — Kongresman Dudley A. White iz Norwalk, O. namerava predložiti nov amendment k ustavi Zed. držav, ki bo odpravil delo otrok, če bo sprejet, v tovarnah. V zbornici že leži enak predlog od leta 1924, toda je vedno do bil toliko ugovorov, da ni bil še sprejet. Predlog Whitea pa je izboljšal toliko, da bo najbrže pridobil na svojo stran tudi nasprotnike tega amendmenta. Predvsem nasprotujejo sprejetju odprave dela otrok vzgojitelji, ki trdijo, da bi s sprejetjem take postave dobila vlada popolno kontrolo nad vzgojo otrok.

Whitejev predlog vsebuje dve glavni točki in sicer, 1. Kongres naj ima pravico, da omeji, regulira in prepove delo v rudnikih,

Vlada je dala zapreti enajst duhovnikov.

Kot vzrok propagande proti katoličanom v Nemčiji, trdi vlada, je nemoralnost med katoličani. Vlada trdi, da je bilo aretiranih od 1.000 oseb radi tega pregreška. V Nemčiji je 20.000.000 katoličanov, torej če so obdolžili en tisoč oseb nemoralnosti, je to pač majhen odstotek od 20 milijonov. A 40.000.000 milijonov protestantov v Nemčiji je najbrže nedolžnih kot jagnje. In nihče ne sme črhiti besedice o diktatorju Hitlerju, o katerem se splošno govori, da je perverz je prišlo celo do boja s pestmi.

kamnomolih, delavnicah, tovarnah in raznih izdelovalnicah vsem osebam, pod šestnajstim letom starosti.

2. Ta predlog pa ne zmanjša moči raznih držav topogledno, razen, da se delovanje državnih postav suspendira do potrebe, da se more izvrševati od kongresa ta zakon, kot sprejet.

Predloga, ki sedaj leži pred kongresom, navaja starost 18 let, nova predloga pa navaja starost šestnajst let ter ima vsled tega ta predloga priliko premostiti razna nasprotstva proti tej postavi. Mnogo je namreč lažjih del, ki bi jih lahko opravljali mladini med 16. in 18. letom, kar je pa zabranjeno po prvi predlogi.

Italija je deloma sprejela španski blokadni načrt

Rim, 7. junija. Laški zunanji minister Ciano je sprejel danes angleškega poslanika v avdijenci ter mu izjavil, da je Italija sprejela v bistvu vse angleške predloge, da se zavaruje nevtralne pomorske patrulje v španskih vodah. K temu pa je dostavil laški minister to, da ima vsaka ladja pravico braniti se, če bo napadena. S tem je hotel že vnaprej opravičiti laško vlado, če bi se kaka nje ladje zapletla v kako streljanje iz tega ali onega vzroka.

Ženo prodal za \$20

Nevada City, Cal. — Tukaj so zaprli William Ebaugh, gozdarskega korenjaka, starega 29 let in težkega 235 funtov, ker je imel cele tri mesece pri sebi zaprto Mrs. Ray Delama, katero je "kupil" od njenega moža, kot ona trdi, za \$20. Ebaugh je priznal kupčijo, obenem pa je tudi povedal, da je ženi strl nekaj reber, ker jo je preveč "iskreno" objel.

Važna seja

Danes zvečer se vrši mesečna seja društva Danica št. 11 SDZ. Na tej seji bodo članice glasovale o samostojnem glasilu, zato pridite vse! — Predsednica.

* V New Yorku si je končal življenje 81-letni W. J. Henderson, ki je poznan v Zedinjenih državah kot najboljši glasbeni kritik.

Nemčija ne mara vojne, pravi Hitler

Regensburg, 6. junija. — Diktator Hitler je danes govoril pred 150.000 bavarskimi Nazijci in je izjavil, da kljub zadnjim dogodbam v Španiji, Nemčija ne misli začeti vojne ni danes, ni jutri ali kdajkoli potem. To je bil prvi Hitlerjev komentar po zadnjih komplikacijah v Španiji. Pristavil pa je, da se Nemčija ne bo pustila žaliti, niti napadati in "če kdo misli, da sme metati bombe na naše vojne ladje," je grozil Hitler, "mu bomo pokazali, da kaj takega ne bomo dopustili."

Izropana prodajalna žganja

Včeraj zjutraj sta prišla dva bandita v vladno prodajalno žganja na 15590 Broadway Ave., zaklenila štiri uslužbenke v zadnjo sobo in odnesla v gotovini do \$2000. Manager prodajalne je John J. Pekarek.

Prva obletnica
V sredo 9. junija ob 8. uri zjutraj se bo brala v cerkvi sv. Vida peta sv. maša za dušnico za pokojnim Antonom Rojc v spomin prve obletnice smrti. Soročniki in prijatelji so prijazno vabljeni.

Pozdrav iz Egipta
Iz Aleksandrije, Egipt, pošilja pozdrave vsem prijateljem in znancem Mr. Jože Grdina. Kaj ga nosi noga po Egiptu, Jože ni povedal, ker pravi, da nima časa za obširnejše pisanje.

* Tri osebe so bile ubite včeraj v silnem tornadu, ki je divjal v McCarney, Texas.

V Warrenu so ljudje razdeljeni v dva tabora

Warren, O., 7. junija. — To mesto, ki šteje 43.000 prebivalcev, se zdi, da je v sedanjem štrajku razdeljeno v dva tabora. V enem so ljudje takozvani boljši krogi, ki ne gledajo radi sedanjega štrajka pri jeklarski družbi, na drugi strani so pa delavci in njih simpatičarji pri Republic Steel Corp., ki se potegujejo za svoje pravice in bojkotirajo vse, kar je proti njim. Malo je danes tukaj ljudi, ki bi bili v tej borbi nevtralnici, vsak je na tej ali oni strani.

Lokalni časopis, Warren Tribune Chronicle, ki je hotel korakati sredno pot, je videl, da ta ni vselej najboljša. Štrajkarji in njih simpatičarji odpovedujejo naročninam, ker se list ni postavil na njih stran. Družine boljših krogov, ki so proti štrajku in družine onih, ki delajo kljub štrajku, so pa tudi proti listu, ker ni odločno na njih strani.

Sestal se je komitej trgovcev in profesoristov, ki je sklenil, da se zahteva od šerifa Hardmana, da bolj strogo nastopi proti štrajkarjem. Ta je izjavil, da stori vse, kar more z možmi, ki jih ima na razpolago. Ko je pa ta odbor le silil vanj, je šerif zagrozil, da bo deputiziral ves odbor, nakar so ga takoj pustili v miru. Ta odbor, ki se imenuje "John Q. Public League," je prosil, da ostanejo imena članov tajna, ker se boje štrajkarjev. Unijški organizatorji so ta odbor obdolžili, da deluje direktno v roke jeklarski družbi.

Jeklarska družba mora izprazniti tovarno

Chicago, Ill. — Župan Edward J. Kelly iz South Chicago je ukazal Republic Steel Corp., da takoj pošlje iz tovarne več sto delavcev, ki jih ima na delu, čeprav se vrši štrajk in sicer iz sanitarnih ozirov. Delavci so noč in dan v tovarni že od 26. maja, kar je bil proglašen štrajk po CIO uniji. Družba pa pravi, da bo še nadalje obdržala delavce skebe v tovarni, ker da ji tega po postavi nihče ne more zabraniti. Župan Kelly trdi, da kompanija s tem krši mestno zdravstveno in stavbeno postavbo.

Štirje možje in pes sami na ledeni plošči

Moskva, 6. junija. — Štirje možje in en pes so bili puščeni sami na plavajoči ledeni plošči v bližini severnega tečaja. Njih delo je, da bodo študirali za eno leto podnebje na tem vrhuncu sveta. Postavili so si posebno kočjo iz kožuhanine in živeža imajo dovolj za eno leto. To znatno ekspedicijo je osnovala ruska vlada, da svet seznanijo z vremenskimi razmerami, ki vladajo vsak čas v teku enega leta v "rojstvu vremena," ki je na severnem tečaju.

Slovenke graduirale

V nedeljo so graduirale na Notre Dame akademiji, med drugimi tudi sledeče naše Slovenke: Mary Bandi, Theresa Glavich, Louise Golub, Eleanor Greguric, Mildred Novak, Evelyn Skoda, Genevieve Jaksic. Naše čestitke staršem in njihovim hčerkam.

Najnovejša delavske novice

Iz zanesljivega vira se poroča, da namerava unija CIO raztegniti svoje članstvo tudi na vladne in državne uslužbenke, ki imajo takozvane Civil Service službe. Kadar bodo vsi ti uslužbenki v uniji, bodo zahtevali večje plače, krajše delovne ure in daljše počitnice.

Brooklyn Edison Co. naznanja, da se je sporazumela z A. F. of L. in da bo dala vsem svojim 8.500 uslužbencem 5% povišano plačo.

V Providence, R. I. se je končal štrajk v klavnicah in to v sled spora med unijama A. F. of L. in CIO.

V severni Minnesoti je nameravala unija jeklarskih delavcev pridobiti za unijo 12.000 rudarjev v železnih rudnikih. Toda prehitela jih je neodvisna unija, Employees Representative Association, in naznanja, da bo dobila vse delavce na svojo stran. V to unijo so stopili delavci v Biwabiku in pri Corsica rudniku, v bližini Gilberta.

V Ironwood, Mich. sta dva rudnika Republic Steel Corp. ustavila delo radi štrajka na vzhodu. Norman Harris, organizator za CIO unijo naznanja, da se je izmed 1.100 rudarjev, 800 vpisalo v to unijo.

V Philadelphiji sedi v tovarni Apex Hosiery Co., 250 delavcev, ki so na sedečem štrajku. Podjetje je vložilo prošnjo na sodniji, da se te štrajkarje spodi iz tovarne. Sodnik William H. Kirkpatrick je razsodil, da ni nikjer postavbe, po kateri bi se moglo štrajkarje pregnati iz tovarne, dokler se zadržijo mirno in ne povzročajo nobene škode. Ako bi štrajkarji zasedli železnico, je rekel sodnik, ali sploh prometna sredstva, da bi zadrževali mednarodno trgovino, potem bi bila stvar drugačna. Sedeci štrajkarji so krivi samo prehod na tujo lastnino in nič drugega. Take pa ne more kaznovati zvezna vlada, ampak kvečjem mestna ali državna. Ta razsodba bo najbrže imela še dalekosežen pomen v tem najnovejšem orožju organiziranega delavstva.

Anglija prepovedala kazati slike o Edwardovi poroki

London, 6. junija. — Filmske slike o poroki odstoplega kralja Edwarda in Mrs. Simpson se ne bo smelo kazati v angleških gledališčih. Tak je bil namigljiv od "zgorej." Te slike so stale ogromno denarja, vendar pa so zdaj brez vrednosti. Vlada se boji, da bi nastale pri kazanju teh slik kakšne demonstracije v gledališčih.

Nemški kajzer zbolel

Iz Prage se poroča, da je bivši nemški kajzer Viljem nenadno težko obolel. Padel je v popolno nezavest. Bivši cesar je sedaj v 79. letu in se nahaja v preganstvu v Doornu, Nizozemska.

Pozdravi iz Havane

Mr. in Mrs. Michael Kolar pošiljata pozdrave iz poročnega potovanja v Havani. Pravita, da je bila vožnja lepa in da sta videla mnogo zanimivega. To je prvič, da kaka novoporočenca priznata, da sta videla še kaj drugega kot sama sebe.

Mestna zbornica nastopila proti Republic Co.

Cleveland, O., 7. junija. Mestna zbornica v Clevelandu je sinčji z vsemi proti enemu glasu odredila, da se pošlje županu Burtonu zahteva, da nemudoma prekliče licenco za zrakoplovno polje, ki se nahaja na 16800 St. Clair Ave. Tega zrakoplovnega polja se poslužuje Republic Steel Co., znana jeklarska tovarna, ki v Clevelandu kupuje živež in druge potrebščine in vse to vozi v Warren in Niles, Ohio, kjer je štrajk pri omenjeni kompaniji, toda par sto skebov vztraja na delu. Mestna zbornica je trdila, da se kompanija nima pravice posluževati dotičnega zrakoplovne pristana, ker ni dobila permita od mestne vlade. Župan Burton je izjavil, da bo danes zjutraj ob 10. uri odredil preiskavo, in če se izkaže, da je resnica, kar trdi mestna zbornica, da bo nemudoma zaprl zrakoplovni pristan na St. Clair Ave. Oni councilman, ki je glasoval za skebe, je znani italijanski vodja George DeMaiores. Akcijo za prepoved glede zrakoplovne pristane je začel councilman Vehovec, ki je izjavil, da je sramota za Cleveland, ki je poznan kot unijsko mesto, da zaklada skebe z živežem.

Sovjetija namerava nadkriti Zedinjene države

Moskva 6. junija. — Sovjetska republika bo začela s tretjim, takozvani m"petletnim načrtom." Namen Rusije zdaj je, dohiteti in prehiteti Zed. države. Vsaj tako pravijo ruski industrijalci. Ta tretji petletni načrt bo šel v veljavo s 1. januarjem, ali takoj potem, ko se konča drugi, ki je zdaj v teku. V uradih, tovarnah in načrtnih uradih tisočih ruskih tovarov so že izdelani načrti za bodoče delo v industriji. Vladni komisariji upajo, da bo ta tretji petletnik bolj uspešen, kot sta bila prvi in drugi skupaj. Sovjeti pa že danes računajo na sedmi in osmi petletni načrt, ki pa ne bo končan do leta 1965. Vlada tudi upa, da se bo ruski narod v prihodnjih 25 letih pomnožil za 125 milijonov duš, tako da bo šel 300 milijonov prebivalstva.

Okostje najdeno pod mostom

V nedeljo je našel neki deček pod Lorain-Central mostom okostje starejše ženske, ki je bilo že močno razjedeno od živega apna. Okostje se je nahajalo v vreči in zraven so našli tudi kca časopisa Plain Dealerja, ki je datiran z 5. junija 1936. Policija misli, da bo tudi to okostje žrtev nepoznanega morila, ki je v teku zadnjih treh let umoril v Clevelandu že osem oseb, a je vsaka sled za njim ostala dozdaj brezuspešna.

Prodajalci pijače

Člani državne komisije za prodajo opojne pijače v državi Ohio so pretekli teden v Clevelandu izjavili, da v bodoče gostilničarjem ne bo več mogoče kupovati v državnih trgovinah žganje na pinte. Gostilničarji prodajajo tako žganje navadno pijancem, za kar nimajo dovoljenja. No, če pinto ne bodo mogli kupiti, bodo kupovali pa kvorte, in pijanci bodo še bolj -- pijani!

Organizirani delavci so se obrnili na predsednika Roosevelta, da lakoj poseže s svojim vplivom v situacijo pri jeklarski industriji

200 zastopnikov od 80 jeklarskih organizacij v čikaškem okrožju je poslalo na predsednika Roosevelta apel, da poseže v nevarno situacijo v sporu jeklarskih delavcev in jeklarske industrije, to je predvsem pri Republic Steel Corp., Youngstown Sheet & Tube Co. ter pri Inland Steel Co.

Voditelji organiziranih delavcev so v svojem apelu na predsednika Roosevelta poudarjali, da je postala situacija v sedanjem sporu tako akutna, da zna imeti težke in nevarne posledice, ako se to pravočasno ne prepreči.

V Youngstownu so zaprli dva simpatičarja štrajkarjev, ki sta obdolžena, da sta uničila delo pri jeklarski tovarni v Campbell, O.

Philip Murray, predsednik unije jeklarskih delavcev je imel

v Canton, O. shod, katerega se je udeležilo nad 5.000 delavcev. Poudarjal je, da je štrajk jeklarskih delavcev toliko kot dobljen.

V Youngstownu so unijski voditelji pozvali delavce, naj bodo na piketni straži ob šestih zjutraj, ker se sliši, da namerava jeklarska tovarna začeti z delom in sicer s skebi.

V Cantonu je prišlo v soboto do streljanja med delavskimi simpatičarji in skebi. Šest skebov je hotelo prebresti mal potok, da bi prišli do Republic tovarne. To so hoteli zabraniti piketi in začelo se je streljati z obeh strani. Zadet ni bil nihče.

Zrakoplovi še vedno dovažajo živež iz Clevelanda v Warren in Niles. Nekateri ga spuščajo iz zrakoplovov v razprostrte mreže, nekateri zrakoplovi pa pristanejo na tovarniškem ozemlju.

Razbit zrakoplov in trupla so zdaj naši

Alpine, Utah, 6. junija. — Zrakoplov, ki je bil pogrešan s svojimi potniki od 12. decembra, je bil zdaj najden. V razbitem zrakoplovu je bilo pet moških in dve ženski. Trupla bodo morali izkoptati iz snežnih zametov, 25 do 50 čevljev globoko. Zrakoplov se je ponesrečil 25 milj od mesta Salt Lake City. Kot se zdaj vidi, bi se zrakoplov ne bil ponesrečil, če bi bil letel le 25 čevljev višje, tako je pa zadel v gorski greben. Oblasti so postavile stražo na kraju nesreče in ne pušče nikogar blizu. O tem pogrešanem zrakoplovu so krožile najrazličnejše govorice, med drugim tudi, da je vozil bogato pošiljko draguljev, kar pa poštne oblasti zanikujejo.

Župan Burton lovi kosmopolitske glasove

Clevelandski župan Burton je imenoval znano Čehinjo, Mrs. Marie Ruzicka kot članico City Plan Commission. V političnih krugih se govori, da je ta Burtonova poteza smukanje za glasove narodnostnih skupin. Sicer Mrs. Ruzicka zasluži to imenovanje, ker je zmožna in agilna, vendar je bilo imenovanje te Čehinje kot protiutež delovanja Antona Marescha, znanega Čeha, ki se je izjavil, da bo z vso silo deloval proti ponovni izvolitvi Burtona.

Spor med demokrati

Mr. W. B. Gongwer, vodja demokratov v Clevelandu, je te dni izjavil, da je sedanji governor države Ohio, Mr. Martin L. Davey, strašno nasproten napram clevelandskim demokratom. Governor Davey je tudi demokrat. Toda odkar je do ginal, da so ga lansko leto pri volitvah zapustili clevelandski demokrati, je Mr. Davey užaljen in se skuša neprestano maščevati, kar dela governorja kot malenkostnega politikarja. Mr. Gongwer, vodja demokratov v Clevelandu zadnjih 25 let, je izjavil, da demokratska stranka v Clevelandu ne bo več mogla podpirati Mr. Daveya, ako bi slučajno še kdaj kandidiral. In Mr. Gongwer je pravilno povedal!

Važna seja

Pevisko društvo Jadran obdružava danes zvečer ob osmih važno sejo v SDD na Waterloo Rd. Vsi pevci in pevke naj bodo navzoči.

Delavci stavijo nove zahteve General Motors družbi

Detroit, Mich., 7. junija. — Komitej 17 unijskih zastopnikov se je danes sestel k posvetovanju, da sestavijo novo pogodbo med General Motors družbo in UOWU. Unija bo zahtevala priznanje za kolektivna pogajanja kot edini faktor za vseh 135.000 delavcev, ki so uslužbeni pri G. M. Po sedanji pogodbi, ki je končala štrajk prošlo zimo, more ta unija govoriti samo za svoje člane.

Na konvenciji, katere se je udeležilo 517 delegatov iz 26 ameriških mest, je bil izvoljen Homer Martin za načelnika tega komiteja, ki naj napravi načrte za nameravana pogajanja. Ta konvencija je sprejela listo zahtev, ki bodo predložene v petek G. M. Sedanja pogodba poteka 11. avgusta in vključuje klavzulo, da se 60 dni, predno pogodba poteče, lahko predloži nove zahteve.

Nova zahteva na General Motors bi vsebovala sledeče točke: Sedemurni delovnik, 35 ur na teden. Minimalna plača 35c na uro za moške in 75c na uro za ženske. Za nočno delo bi se zahtevalo deset odstotkov več. Senioritetna pravica za vse nove delavce takoj pri nastopu in ne šele čez šest mesecev, kot je to zdaj v veljavi.

Avstrijski Oto na španski fronti

Nadvojvoda Oto, ki upa nekoč zasesti avstrijski prestol, je prišel za nekaj dni na špansko fronto in je bil osebno navzoč, kot so nacionalisti napravili izpad na mesto Bilbao. 24. let stari Oto je opazoval, kako so padale bombe v mesto. Oto je na obisku pri svojem stricu, princu Bourbon Parma. Izpad je bil pod vodstvom generala Fidel Davila, ki je prevzel vodstvo čet na mesto ubitega generala Mola.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
 117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
 Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
 Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
 Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
 Za Cleveland, po razpisalici: celo leto, \$5.50; pol leta, \$3.00.
 Za Evropo, celo leto, \$8.00.
 Posamezna številka, 3 cents.

SUBSCRIPTION RATES:
 U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
 U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
 Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
 European subscription, \$8.00 per year.
 Single copies, 3 cents.

JAMES DEBEVEO and LOUIS J. PIRO, Editors and Publishers.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 133, Tues., June 8, 1937

BESEDA IZ NARODA

Uspeh pridnega učenja

Cleveland, O. — Prosim cenjeno uredništvo za malo prostora. Danes hočem napisati in pohvaliti moje sinove in hčerke, da bo njim v ponos in drugim v spodbudo do učenja. Zdaj je moj najmlajši dokončal šole. Vsi so hodili v šolo sv. Vida, potem v Cathedral Latin šolo in za tem v John Carroll. Ko so to dokončali, so šli na razne druge šole. Frank je graduiral odvetniško šolo na Western Reserve univerzi, Vincent je izdelal zobozdravniško šolo na istem zavodu, Carl pa je dokončal zdravniške vede na St. Louis univerzi. Hčerka Stanislava je pa izdelala Cleveland School of Education.

Vsi so se dobro učili in so spoštovani v svojih poklicih in ponosni smo starši nanje, da so se povzpeli do tako velike izobrazbe, da bodo lahko v ponos slovenskemu narodu.

Dragi rojaki! Ne mislite, da je to tako lahko. O ne! Dvajset let hoditi v šolo in poslušati tiste sitne profesorje, ki niso nikdar zadovoljni in učiti se, niso mačkine solze. Velikokrat so presedeli pri knjigi po vso noč. O, to ni tako lahko. Ko bi ljudje vedeli, koliko truda to da, bi učenost bolj spoštovali. Zato se pa najinim otrokom zahvaliva jaz in moja žena, za vse njihov trud in jim želiva, da bi bili v korist človeštvu in v ponos slovenskemu narodu.

Zapisati moram tudi, kako velike in moderne šole imajo katoličani v St. Louisu. Dokler tega človek ne vidi, ne more verjeti, da imajo katoličani v Ameriki tako velike zavode. Te sem jaz videl, ko je moj sin Carl, najmlajši, graduiral na tej šoli za zdravniško vedo. Na tem zavodu učijo vse vede: za duhovnike, za zdravnike, za odvetnike, za učitelje, bolničarke in tako dalje.

Naj tudi povem, kako veličastno je bilo večer pred graduiranjem. Vsi so prikorakali v cerkev, da dobijo božji blagoslov, predno gredo na svoj tečajni poklic v življenje. Bilo jih je okrog šest sto in oblečeni so bili v posebne uniforme. Sam škof je bil prišel, da jim je govoril in poudarjal, kako nevarni so današnji časi in kako ljudje radi verjamejo hujskačem. En par hujskačev napravil celo revolucijo in hočejo biti voditelji naroda, čeprav sami niso napravili še nič koristnega za narod, pa jim ta vseeno verjame.

Škof je zaključil svoj govor z besedami: "Pojdite med svet in pokažite povsod in ob vsaki priliki svojo katoliško izobrazbo!" Potem je bil blagoslov in nazadnje zahvalna pesem. Zagrmelo je iz šest sto grl, da se je cerkev tresla in da je daleč naokrog odmevalo. Res, veličasten je bil ta večer.

Drugi dan pa je bilo graduiranje.

Pa ne smete misliti, da posežajo to šolo samo katoličani. O ne, šola je za vse, celo židje so in taki, ki nimajo nobene vere. In vendar je vsa izobrazba v pravem katoliškem duhu. To šolo vodijo jezuiti.

Tako so zdaj vsi trije moji sinovi v svojih poklicih. Frank je odvetnik, Vincenc zobozdravnik in Carl zdravnik. Hčerka Stanislava pa poučuje glasbo, predysem klavir. Te svoje stroke se je izučila na več glasbenih šolah ter je priznana kot izvrstna učiteljica za klavir.

Pozdrav vsem prijateljem in znancem.

Frank Opaškar.

V nedeljo pa na piknik!

Cleveland (Collinwood), O. — Kam pa v nedeljo 13. junija? Nikamor drugam kot na Močilnikarjeve farme. Kaj pa bo tam? Kaj ne veste, da bo piknik društva Collinwoodske Slovenke št. 22 SDZ? Kakor vaško društvo, tako si tudi to pomaga do boljšega obstoja. Saj veste, da so stroški pri društvu naprej in naprej. Da pa ne bo naša blagajna prazna in da bomo vse enako prizadete, smo na zadnji seji sklenile, da mora vsaka članica vzeti za 25 centov pivskih tiketov, ki se na pikniku lahko porabijo kot gotov denar.

Drage mi sestre! Le pridite na piknik, da se vsaj malo spoznamo med seboj, ker na sejo vas itak ni. Društvo šteje čez 200 članic, pa jih pride na sejo od 10 do 15. Kaj je vzrok, da ne pridete na sejo, ne vem. In vendar so naše seje vedno kratke in zanimive. Po seji imamo pa vedno kako presenečenje za vas. Le pridite pogledat.

Vabimo pa na ta piknik tudi naša sosedna društva in ostalo občinstvo, da se našega piknika udeleži, kajti praznovali bomo tudi godovanje naših Tonč in pa tudi Tonetov. Za dobro postrežbo bodo skrbele članice društva, za ples pa bo igrala naša dobro poznana godba Frank Jankovič. Pridite in pozabavajte se par ur v senci košatih dreves. Pozdravljeni in na svidenje v nedeljo na pikniku.

Rose Planinšek, preds.

Izlet k Geauga jezeru

Cleveland, O. — Fisher Body Local 45, International Union of United Automobile Workers of America, priredi četrti letni izlet v soboto 26. junija v parku pri Geauga jezeru. Ta park je poznan, da ima lep plesni prostor in fin orkester. Dalje je velik prostor za žogometno igro, lep prostor za kopanje in velik prostor za razne tekme. Na pikniku bo več zanimivih stvari, kot kopanje, ples zastonj, tekma za otroke in odrasle, prosta vožnja v parku za otroke, žogometna igra (baseball), izbiranje najlepšega dekleta (bathing beauty contest) itd. Vsa vožnja v parku bo znižana za 50%. Prosta mehka pižama in kava, pivo se bo prodajalo po 5 centov kozarec. Bo tudi več nagrad in sicer prva nov Chevrolet avto, druga Frigidaire ledenica, katero je daroval Jerry Antelj in mnogo drugih manjših nagrad. Dobi- telji morajo biti navzoči, razen za avto.

Pridite vsi in pripeljite svoje družine s seboj. Bo mnogo zabave za otroke in odrasle. Bus transportacija za tje in nazaj je za odrasle 50c, za otroke 25c. Kdor se želi peljati z busom, naj se zgasi na uradu organizacije, da bodo vedeli koliko busov naročiti.

Zbiranje za odhod bo na Fisher Body prostoru za parkiranje. Kdor ima svoj avtomobil, naj pride na ta prostor, da bo parada tem večja. Pozdrav in na veselo svidenje na pikniku.

Anna Urbas.

40-letnica strašne nesreče

V maju je minilo 40 let, ko je v Parizu zgorel veliki dobrodelni bazar, ki so ga pripravili francoski plemeniti in plemkinje za trpeče invalide. V plamenih je takrat zgorelo 124 ljudi, po večini žensk najvišje francoske aristokracije.

Dan 4. majnika je bil lep solnčen dan, ko je vse vrelo ven, zlasti pa v dobrodelni ba-

zar, kjer so žene in hčere najvišjih plemiških krogov Francije prodajale razne predmete v korist francoskim revežem in invalidom. Za pomoč pri posameznih paviljonih so jim bile redovnice, ki so pomagale francoskim plemkinjam urejati predmete v prodajnih paviljonih. Pred bazar je drvelo vse polno kočij, v katerih so se vozili bogataši, da bi v bazarju zapravili nekaj svojega denarja, kar bi prišlo v korist siromakom.

Bilo je ob pol petih popoldne. Takrat je bilo v bazarju najmanj 1500 ljudi. Vse se je gnetlo in se zabavalo. Naenkrat nekdo zakriči: "Gori!" Že v istem hipu je zadonel močan pok. Preden so se prestrašeni ljudje zavedli, kaj se godi, je bil ves paviljon že v plamenih. Zagorela je filmska aparaturna s filmskimi trakovi vred. Vsa naprava je bila shranjena v prostoru, ki je bil od drugega prostora ločen le po svilenih zastorih. Ni čuda, če je ogenj takoj objel svilene zastore, dragocene preproge in da je v nekaj minutah gorelo poslopje, ki pa je bilo zgrajeno iz smrekovega lesa.

Nastala je strašna groza. Vse je hitelo, da bi se rešilo. Toda na razpolago sta bila samo dva majhna izhoda. Tisti, ki so bili blizu izhodov, so seveda kmalu mogli na prosto. Drugače pa se je godilo z onimi, ki so bili globoko notri v prostoru. Ti siromaki niso mogli dovolj naglo na zrak, ker so jih ovirali šotori in paviljoni. Grozna gneča je bila okoli izhodov. Mnogo žensk in otrok je bilo pohojenih in zmečkanih. Marsikaka elegantna dama je pridrla iz bazarja ter se zgrudila na cesti, vsa raztrgana, z ožganimi lasmi in polomljenimi rokami. Takrat so ženske nosile drugačno obleko kakor dandanes. Takrat je bilo vse v gubah in travah, tako da je ogenj lahko naglo zgrabil svojo žrtev.

Iz notranjosti pa so se slišali strašni kriki groze in oglušajoče rjovenje nesrečnikov, katere je že lizal ognjeni zubelj. Ko so prihitele požarne brambore, je bil ves bazar samo eno veliko ognjeno morje, pred katerim je stala veličanska množica ljudi, ki pa nikomur v bazarju ni mogla več pomagati.

Kakor že povedano, je vsa zgradba bila narejena iz smrekovega lesa ter po vrhu še namazana s črno smolo, kar je gorljivost le še povečalo. Le čudno, zakaj poprej nihče ni mislil na kako požarno nevarnost! Marsikaka žrtev bi bila manjša, ko bi bili napravili več zasilnih izhodov. Pa tudi nobene požarne straže ni bilo na licu mesta. Zato ni čudno, da je vse poslopje kmalu do tal zgorelo. Vsa nesreča je trajala dobro uro. Ko se je solnce nagibalo v zaton je bilo ognja že konec.

Nekateri pa, ki so ostali sredi ognjenega morja in niso mogli na prosto, so se vendarle rešili. Vzglede je dal prišebni francoski general Munier. Ta moč je takoj, ko je opazil strašno nesrečo, planil k bližnjemu bazenu, kjer je bilo polno vode. Ta bazen je stal sredi veseličnega prostora. Generalu je že gorela obleka na životu, ko je zagledal vodo in se vrغل vanjo. Njegovemu vzgledu je potem sledilo še mnogo drugih, dokler ni bila voda polna nesrečnih ljudi, ki jim je gorela obleka na životu. Tako je bilo mnogo ljudi rešenih. Vendar je nekatere izmed teh ubilo tramovje, ki je goreče padalo na nje. Nekateri so se rešili s tem, da so naglo razbili stekla na oknih in poskali na prosto.

Ko so ponoči začeli ob svitu bakelj pospravljati pogorišče ter iskati trupla zgorelih žrtev, so se dogajali pretresujoči prizori. Največ trupel sploh niso mogli spoznati. Nekateri

so spoznali po obeskih, ki so jih nosili na vratu, če kovinasti delci seveda niso bili zaradi vročine raztopljeni. Nekatera trupla so bila tako zglajenela, da so takoj razpadla v prah, kakor hitro so jih začeli prenašati. Nekaterim je docela zgorel zgornji del trupla, medtem ko je spodnji život ostal nepoškodovan ter nekaterim ni ti obleka na spodnjem životu ni bila ožgana. Mrliče so spravljali v dvorano industrijske palače, kamor so svoji hodili iskati pogrešane sorodnike.

Med nesrečnimi žrtvami požara je bila tudi vojvodinja Zofija Alenconska, sestra tedanje avstrijske cesarice Elizabete. Njeno truplo, ki mu je manjkala ena noga in ena roka, so izvlekli izpod razvalin ter ga spoznali po zobni plombi ter po prstanu, ki ga je imela na roki in v katerim je bilo vrezano njeno ime: Vojvodinja Alenconska, princeznica bavarska. Med mrličih so našli tudi na pol sežgano žensko truplo, katero pa je imelo roke do kosti sežgane. Roki sta krčevito stiskali kovinasti križ. To je bila prednica nekakega samostana, ki je bila naprošana, da je pomagala damam pri njihovem človekoljubnem delu v bazarju.

Preiskava je dognala, da je le lahkomišelnost površnost povzročila strašno nesrečo, katere je terjala življenje 124 ljudi, medtem ko število hudo ali manj ranjenih ni všteto. Eksplozivna je steklenica s kisikom v kabini za kinematograf steklenica je bila že poprej nekaj pokvarjena, vendar se nihče ni brigal, da bi pokvarjene steklenice ne vlačil v tak nezavaran prostor.

Od tistega časa so se povsod v Evropi varnostni ukrepi zoper požar znatno pomnožili.

Otroka vrgla v Dravo

Nedavno se je pred velikim senatom mariborskega okrožnega sodišča zagovarjala 31letna Katarina Leban iz Zabč na Tolminskem doma, ker je 10. julija lanskega leta vrgla svoje novorojeno dete živo v dravске brvi v Dravo. Radi tega zločina se je že 26. februarja t. l. zagovarjala pred istim sodiščem, pa je bila razprava preložena, ker je obtoženka izpovedala, da je enako dejanje v istem času storila še neka druga ženska.

Obtoženka je prišla s Tolminskega v Maribor pred osmimi leti. Duševno in telesno je nekoliko zaostala, preživljala pa se je kot slabo plačana služkinja pri manj imovitih družinah. Meseca marca leta 1935 je nastopila službo pri Francu Gutmaherju na Teznu. Dogaovorjene mezde ni dobivala redno, spati pa je morala kar na tleh na vrečah. Ker se je radi prenočevanja na tleh pritoževala, ji je gospodar odvrnil, da ji postelje ne more dati in da naj gre spat kar v posteljo k njegovemu bratu Ivanu Gutmaherju, ki je takrat pri njem stanoval. Obtoženka se je spočetka temu zoperstavljala, ko pa je pritisnil mraz, je pač hodila spat v posteljo k tujemu moškemu. Dne 3. julija je prišla v mariborski porodišnici na svet njena nezakonska hčerka, ki so jo ob kumovanju neke postrežnice krstili za Katarino. Mati in otrok sta bila zdrava in sta morala 10. julija zapustiti bolnišnico.

Obtoženka je sedaj premišljevala, kako bo preživljala sebe in otroka, za katerega ni imela drugega kakor 5 penic, katere so ji dali v porodišnici. K otrokovemu očetu se ni upala, ker ji je Gutmaher že pred porodom rekel, da mu otroka ne sme prinesiti, dokler ne dobi službe, katere takrat ni imel. Takoj po odhodu iz bolnišnice je taval po mestu. Po glavi so se ji podile obupne misli in pri-

šla je do prepričanja, da v teh razmerah ne bo mogla preživljati svojega otroka. Ponoči se je podala na dravsko brv in od tam vrgla svoje teden dni staro dete v reko. O tem dejanju obtoženka ni nikomur nič povedala. Obiskala je sicer Gutmaherja, temu je pa povedala, da je otroka pustila v porodišnici.

Gutmaher je pozneje v porodišnici povpraševal po otroku, pa so mu dejali, da so mater z zdravim otrokom vred odpustili iz bolnišnice. Pozneje je Lebanova zatrjevala, da ima otroka doma. Ko pa jo je Gutmaher tudi sedaj ujel na laži, mu je priznala, da je otroka vrgla v Dravo. Takoj jo je prijavil orožnikom in tako je prišlo vse na dan.

Pri zadnji razpravi se je obtoženka zagovarjala, da ni hotela otroka z brvi vreči v Dravo, temveč je hotela na levem bregu Drave pri Pristanu v Dravo z namenom, da utopi sebe in otroka. Ko je bila do pasu v vodi, ji je otrok padel z naročja ter ga je tok odnesel, predno se je zavedla, kaj se je zgodilo. Njo samo je to tako prevzelo, da je pobežnila iz vode. Nadalje je obtoženka izpovedala, da je z njo vred iste noči enako dejanje storila še neka druga neznanca ženska. Radi te poslednje izpovedi je bila razprava takrat preložena, da se ugotovi, koliko je njena izpoved resnična in da se eventualno najde ona ženska.

Član vrhovnega sodišča Zed. držav, Willis Van Devanter, je resigniral iz svojega urada. Star je 78 let. Dobival bo letno \$20,000 pokojnine.

Ce verjamele al' pa ne

Delavec, ki je bil zaposlen pri WPA delih, je bil pripeljan pred sodnika, ker je svojega formana česnil po nosu. Sodnik ga vpraša:

"Zakaj ste udarili bossa?"

"Jaz bi bil rad nehal delati ob treh, on je pa zahteval, da delam do pol štirih."

"Zakaj ste pa hoteli nehati ob treh?"

"Ker bi bil rad šel v mesto, da bi dobil svoj mesečni donek od reliefa. Tam ob štirih že zaprejo urad."

"Torej dobivate plačo od vlade, ko delate pri WPA in poleg tega dobivate pa še relief?"

"Seveda!"

"Imate kaj družine?"

"Enega sina, ki je star trideset let."

"Kaj pa dela?"

"Preiskuje reliefne slučaje, da poroča, kdo je potreben za relief in kdo ne."

△

△

Ugledna ljubljanska dama reče svoji služkinji:

"Micika, jaz bi bila rada danes nekoliko sama; spodite ti stole muho iz sobe."

△

Profesor v šoli: "Kako se pravi 'ljubiti' v prihodnjem času?"

Dijak: "Krstiti!"

Kaj pravite!

Kaj je najboljša naprava, kadar najdete las v juhi? Najboljša menda bo, če las vrnete pravemu lastniku, in stvar je v redu.

V Dubrovniku so zaprli avstrijskega državljana, Jurija Freudenberga, radi sleparij. Temu se življenje v zaporih ni nič kaj dopadlo, pa je sklenil, da gre po bližnji na drugi svet. Najprej je pogoltnil pest žebeljev. Ker mu ta porcija ni dosti zalegla, je pojedel še nekaj usnja od svojih čevljev. Po tem banketu bi si bil pa res skoro prikrajšal zaporno kazen in se preselil v boljše življenje, da ga niso jugoslovanske oblasti položile na operacijsko mizo, da ga hranijo paragrafom. Kako se nekaterim mudi na oni svet!

V Clevelandu krožijo Sweeneyeve peticije za župansko kandidaturo. Mr. Sweeney trdi, da on prav nič ne ve o tem. Bunk!
